

Varga Tamás

A fizika tantárgy elhelyezkedése a XXI. század oktatásügyében

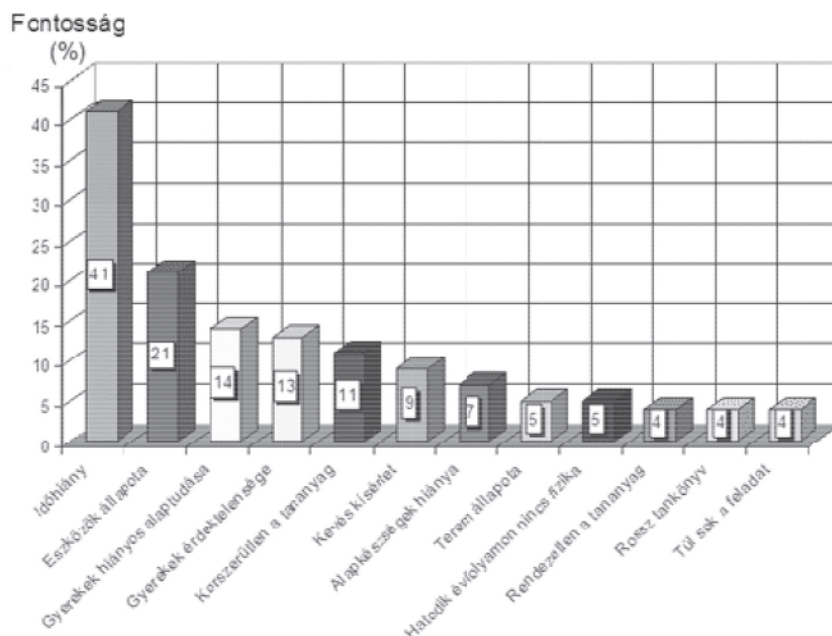
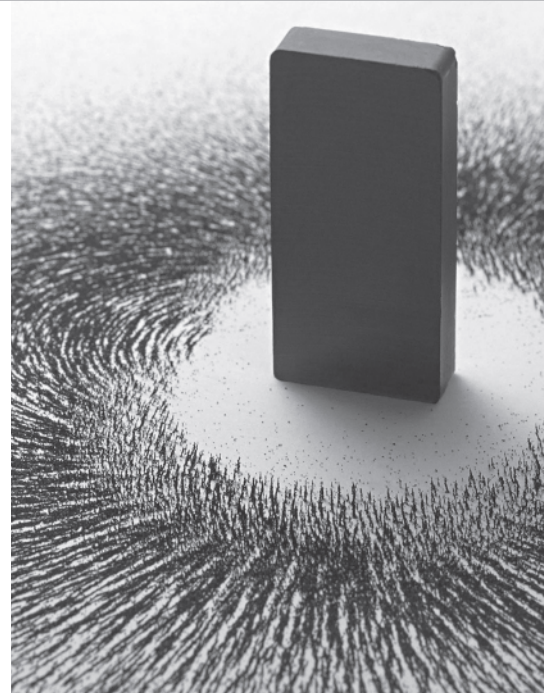
Fizikát tanító pedagógusként készülve a tanítási órára a kezembe került egy régi tankönyv. Nézegettem a benne lévő tananyag összetételét, a különböző fejezetek szövegét, ábráit és persze az anyagrészekhez tartozó feladatsorokat is. Gyorsan meg is állapítottam, hogy igencsak változott a fizika módszertanának elgondolása, valamint a tananyag igényessége is az évek során.

Ugyanis a XX. század utolsó évtizedei mondhatni ellentmondásos helyzetet állítanak fel a vizsgált területtel kapcsolatban az oktatás és a fejlődés keretein belül, országos és világviszonylatban is. A természettudományi tantárgyak mindegyike, köztük a fizika is, hatalmas és kimondottan gyors fejlődésen ment keresztül, azonban mégis úgy tűnik, csökkent az érdeklődés eme tudományterület iránt. Annak ellenére, hogy a technika és a fizika egyre gyorsabb fejlődésen ment keresztül és belopózott a mindennapi életünkbe, a fiatalabb generáció képviselőiben egyre kevesebb a fizikáról átfogó képpel rendelkező diák.

A tantárgytól való elfordulás pedig számokkal bizonyítható. Egy, az alapiskolás nebulók körében végzett felmérés szerint a fizika volt az egyik olyan tantárgy, melyet a legkevésbé kedveltek a felső tagozatosok. Ezzel persze egybecseng a fizikaversenyekre jelentkezők, illetve a későbbiekben a gimnáziumok matematika-fizika szakirányú osztályaiba jelentkezők száma is. Persze, ha csak és szigorúan a számokat nézzük, az is megállapítható, hogy a társadalom érdeklődése is csappant a fizika, valamint a természettudományok többi szakága iránt is. A problémák felsorolása természetesen folytatható más szempontokból is. Ha belegondolunk, a folyamatos tantervi átalakítások, a nem megfelelő évfolyami és órai elosztások,

mind-mind hozzájárulnak a fizika presztízsének csökkenéséhez.

A felsorolt problémák pedig egyértelművé teszik, hogy gondok vannak. Elsősorban a fizika oktatásában és a tudományterület kifelé, a társadalom felé történő kommunikációjában egyaránt. Lehetne találgatni, hogy vajon miért nem megfelelő a tantárgy elfogadottsága a diákok körében, vagy épp miért nem kelti fel a hallgatóság érdeklődését. Hiszen, ha jobban belegondolunk, pont a fizika az egyik olyan tantárgy, ami kísérletekkel, tansegédeszközökkel és nem utolsósorban otthoni feladatokkal mutatható be. Ha lenne megfelelő óraszám, érdek és idő a döntéshozó szervek irányából a szaktanárok javaslatainak meghallgatására, s nemcsak önkényes döntések és kész tények ismeretése a tanárokkal szemben.

Forrás: Institute for Educational Research and Development

Változtatni kell, vagyis kellene! (ha hagynák) – szól a felkiáltás. Azonban ekkor jön a kérdés, hogy hogyan, s nem utolsósorban milyen módszereket alkalmazva lehetne a közoktatás

keretén belül változtatni, hogy érdeklődő tekinteteket lásson a tanár, mikor belép az osztályba, és elkezd magyarázni az éppen aktuális tananyagot. De ez már egy másik történet...